

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 28 czerwca 2023 r.

ZP-NKWR.431.4.5.2023.JS

Pan
Wojciech Głogulski
Wójt Gminy Domaniów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 20 i 21 kwietnia 2023 r., na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.), zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „ustawą”, kontrolerzy Jacek Sujka inspektor wojewódzki i Piotr Szafarowicz główny specjalista z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadzili kontrolę kompleksową Urzędu Gminy Domaniów w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 grudnia 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem kontroli na I półrocze 2023 r.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 kwietnia 2022 r. do dnia 20 kwietnia 2023 r. funkcję Przewodniczącej Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Domaniowie, zwanego dalej „Zespołem” lub „ZI”, pełniła Pani Izabela Motylewska - Chuda. Obsługę organizacyjno - techniczną Zespołu zapewniał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Domaniowie, zwany w dalszej części wystąpienia „Ośrodkiem”, natomiast osobą odpowiedzialną za wykonywanie zadań z zakresu przedmiotowej kontroli był wójt Gminy Domaniów.

W zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wydaje się ocenę pozytywną z nieprawidłowościami, której przyczyną było nieprzestrzeganie przepisów ustawy, co w konsekwencji mogło przyczynić się do ograniczenia oddziaływań pomocowych w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy. Uzasadnieniem oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny oraz protokół kontroli podpisany w dniu 26 maja 2023 r. przez wójta Gminy Domaniów. Do protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Przeprowadzone przez organ kontrolny działania oraz zgromadzona w aktach kontroli dokumentacja potwierdziła, że obowiązek Gminy wynikający z art. 16b i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901) w zakresie opracowania i realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Domaniów na lata 2018 – 2023 w drodze uchwały Rady Gminy Domaniów został zrealizowany.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy (w brzmieniu obowiązującym do 21 czerwca 2023 r.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Rada Gminy Domaniów podjęła uchwałę w sprawie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2020 – 2024. W okresie objętym kontrolą, zadania wskazane w ww. Programie były realizowane.

Obowiązek Gminy w zakresie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania w drodze uchwały Rady Gminy Domaniów został zrealizowany. Na dzień kontroli w gminie Domaniów obowiązywała uchwała Nr XVII/109/19 z dnia 27 grudnia 2019 r. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dnia 10 stycznia 2020 r. pod numerem 273.

Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, że wójt Gminy Domaniów zawarł porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym z podmiotami, o których mowa w art. 9a ust. 8 ustawy, z wyjątkiem przedstawiciela ochrony zdrowia. Z kolei wójt Gminy Domaniów wydał zarządzenie nr 89/2019 z dnia 20 września 2019 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w Domaniowie oraz kilka zarządzeń zmieniających. W skład Zespołu weszło 11 osób na czas 4 - letniej kadencji, przedstawiciele: Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii, dalej zwanej „GKRPAiN”, pomocy społecznej, oświaty, sądu (kurator), Policji oraz organizacji pozarządowej. Na dzień kontroli Zespół stanowili przedstawiciele podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3 pkt 1 – 4 i pkt 6 oraz art. 9a ust. 4 ustawy. W składzie Zespołu nie było przedstawiciela ochrony zdrowia, co jest niezgodne z art. 9a ust. 3 pkt 5 ustawy. Członkowie Zespołu złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności danych i informacji uzyskiwanych w trakcie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy. Na dokumencie nie wskazano jednak organu, któremu należało złożyć oświadczenie. Należy zadbać, aby oświadczenia zostały złożone organowi, o którym mowa w art. 9c ust. 3 ustawy.

W okresie od 1 kwietnia 2022 r. do dnia kontroli odbyło się 5 posiedzeń ZI. Z każdego posiedzenia sporządzano protokół oraz listę obecności. Na podstawie przedłożonych

protokołów oraz oświadczenia przewodniczącego ZI stwierdzono realizację i dokumentowanie zadań, o których mowa w art. 9b ust. 1 i 2 ustawy. Na podstawie list obecności stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą nie wszyscy członkowie Zespołu regularnie uczestniczyli w posiedzeniach (przedstawiciel oświaty i sądu – kurator uczestniczyli tylko w trzech) natomiast przedstawiciel GKRPAiN i organizacji pozarządowej w ogóle nie uczestniczył w pracach Zespołu, co jest niezgodne z art. 9a ust. 13 ustawy.

W zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty”, o której mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245), zwanym dalej „rozporządzeniem” stwierdzono, że w jednej z badanych procedur „NK” odnotowano informację dotyczącą przekazania formularza „Niebieska Karta – B” dziecku, osobie, wobec której istniało podejrzenie, że była dotknięta przemocą. Zasadnym jest, aby podmiot wszczynający procedurę „Niebieskie Karty” w sytuacji, kiedy osobą, co do której istniało podejrzenie, że była dotknięta przemocą, jest dziecko, każdorazowo przekazywał formularz „Niebieska Karta – B” osobom wskazanym w § 6 ust. 3 rozporządzenia. Ponadto stwierdzono nieprawidłowości dotyczące: braku zapraszania osób doznających przemocy oraz braku wypełnienia formularza „Niebieska Karta – C” w ich obecności, czym naruszono normę § 8 ust. 2 i § 16 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia, w sprawach o statusie „zamknięte” w protokołach nie wskazywano podjętych działań w ramach prowadzonych procedur, co jest niezgodne z § 18 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia.

Odnosząc się do art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy (w brzmieniu obowiązującym do 21 czerwca 2023 r.), gmina zobowiązana jest do prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Przeprowadzona kontrola wykazała, że w gminie Domaniów realizowano to zadanie w formie pomocy psychologicznej, prawnej, terapeutycznej i socjalnej oraz zajęć podnoszących kompetencje rodzicielskie.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Domaniowie złożył do akt kontroli oświadczenie, że w ramach realizacji zadania, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy, osoby dotknięte przemocą, które wymagają zapewnienia miejsca w ośrodku wsparcia, kieruje się do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Oławie. Dodatkowo Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Domaniowie na mocy podpisanej umowy z Towarzystwem Pomocy im. Św. Brata Alberta Koło w Świdnicy, zapewniał bezpłatne korzystanie ze schronienia bezdomnym mężczyzną w Schronisku Nr 1 oraz kobietom i osobom

niepełnosprawnym w Schronisku Nr 2. W okresie objętym kontrolą nie było potrzeby zapewnienia schronienia osobom dotkniętym przemocą.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej Urzędu Gminy Domaniów w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej stwierdzono nieprawidłowości:

- 1) Wójt Gminy Domaniów nie zawarł porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym z przedstawicielem ochrony zdrowia.
- 2) Do Zespołu Interdyscyplinarnego nie został powołany przedstawiciel ochrony zdrowia.
- 3) Niektórzy członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego nie uczestniczyli w jego posiedzeniach.
- 4) Na spotkania grup roboczych nie zapraszano osób, co do których istniało podejrzenie, że były dotknięte przemocą i tym samym na posiedzeniu członkowie grup roboczych nie wypełniali formularza „Niebieska Karta – C” w obecności wymaganej osoby.
- 5) W protokołach z zakończenia procedur „Niebieskie Karty” nie wskazano podejmowanych działań.

Wobec stwierdzonych nieprawidłowości, wydaje się zalecenia pokontrolne:

- 1) Zawrzeć porozumienie o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym z przedstawicielem ochrony zdrowia.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.).

Termin realizacji: do 22 września 2023 r.

- 2) Do składu Zespołu Interdyscyplinarnego powołać przedstawiciela ochrony zdrowia.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.).

Termin realizacji: do 22 września 2023 r.

- 3) Zobowiązać członków Zespołu Interdyscyplinarnego do uczestnictwa w jego posiedzeniach w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 13 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.).

Termin realizacji: do 22 września 2023 r.

- 4) Zobowiązać członków grup diagnostyczno – pomocowych do przestrzegania obowiązku zapraszania osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową na spotkanie grupy diagnostyczno – pomocowej oraz wypełniania w jej obecności, podczas posiedzenia, formularza „Niebieska Karta – C”.

Podstawa prawna: § 16 ust. 1 pkt 3 i § 8 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209 poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

4) W protokole z zakończenia procedury „Niebieskie Karty” wskazywać podejmowane działania.

Podstawa prawna: § 18 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do dnia **30 września 2023 r.** kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Iwona Drelichowska-Stopa
Dyrektor Wydziału

.....Zdrowia i Pielęk. Społecznej
(kierownik jednostki kontrolującej)

